Tiêm chủng thất bại ở Omicron

Phan Ba

08/12/2021

Các nghiên cứu mới nhất cho thấy vắc xin ngừa cúm tàu mất một số hiệu quả tại biến thể Omicron. Do đó, các đột phá về tiêm chủng có thể trở nên thường xuyên hơn.

Những lo ngại về biến thể Omicron mới của Sars-CoV-2 dường như đã được xác nhận. Các thử nghiệm mới trong phòng thí nghiệm cho thấy vắc-xin được sử dụng mất tác dụng ở một khía cạnh nào đó: các kháng thể hình thành sau tiêm chủng dường như ít có khả năng chống lại Omicron hơn. Tuy nhiên, vì phản ứng miễn dịch ở những người đã được chích ngừa rất phức tạp, các chuyên gia vẫn tin tưởng rằng việc tiêm chủng sẽ tiếp tục bảo vệ khỏi bệnh nghiêm trọng.

Ban đầu, các nhà nghiên cứu tại Viện Nghiên cứu Sức khỏe Châu Phi ở Nam Phi đã công bố dữ liệu sơ bộ về hiệu quả chống Omicron của vắc-xin Biontech / Pfizer. Người trưởng phòng thí nghiệm Alex Sigal nói rằng việc trung hòa biến thể Omicron “giảm đi rất nhiều” so với chủng Covid trước đó.

Hiện nhà nữ virus học người Đức Sandra Ciesek đã công bố kết quả của các cuộc thử nghiệm trong phòng thí nghiệm với nhiều loại vắc-xin khác nhau trên Twitter. Trong phòng thí nghiệm, người ta đã kiểm tra xem các kháng thể có trong huyết thanh của những người được tiêm chủng đã trung hòa Omicron tốt như thế nào. Kết quả hẳn đáng lo ngại nhất: Trong trường hợp chỉ chích ngừa vắc xin hai lần, tác dụng của các kháng thể chống lại biến thể mới là bằng không. Điều này xảy ra với tất cả những ai đã được chích ngừa hai lần với Biontech hoặc Moderna cũng như với một kết hợp từ Astrazeneca và Biontech.

“Trông không tốt cho người đã chích ngừa hai lần”, nhà virus học ở bệnh viện Charité, Christian Drosten, nhận xét về kết quả do Ciesek công bố trên Twitter. “Liều thứ ba là cần thiết.” Bởi vì dữ liệu mới cũng cho thấy rằng việc tiêm phòng nhắc lại với vắc xin Biontech ít nhất đã tạo ra một tác dụng trung hòa nhất định của các kháng thể, ngay cả khi ít hơn đáng kể so với biến thể Delta. Các kháng thể cho thấy sức đề kháng mạnh nhất là nửa tháng sau khi chích tăng cường Biontech, nếu trước đó đã tiêm một liều đôi Moderna.

Carsten Watzl, trưởng bộ phận nghiên cứu miễn dịch học tại Viện Nghiên cứu Lao động Leibniz, Đại học Kỹ thuật Dortmund, nhận xét kết quả của đồng nghiệp: “Kết quả cho thấy rõ ràng rằng các kháng thể trung hòa của những người được chích ngừa cũng có thể liên kết và vô hiệu hóa Omicron. Tức chích ngừa không phải là vô dụng”. Watzl nói: “Nhưng người ta cần lượng kháng thể cao hơn đáng kể để vô hiệu hóa thành công Omicron – gấp khoảng 40 lần. Đây là sự khác biệt lớn nhất từng được quan sát thấy ở một biến thể”.

Ciesek nhấn mạnh trên Twitter rằng kết quả mới nhất của bà không nói lên điều gì về việc liệu vắc-xin có tiếp tục bảo vệ khỏi một cơn bệnh Covid-19 nặng nếu bị nhiễm Omicron hay không. Phản ứng miễn dịch sau khi chủng ngừa không chỉ dựa trên các kháng thể mà còn dựa trên các tế bào T và B.

Các chuyên gia khác cũng phản ứng một cách tự tin: “Vì còn có các thành phần khác của hệ thống miễn dịch, tôi vẫn lạc quan rằng thông qua hệ miễn dịch, vẫn còn có hiệu quả bảo vệ tốt chống lại các đợt bệnh nghiêm trọng”, Jörg Timm, người đứng đầu Viện Virus học tại Bệnh viện Đại học Düsseldorf cho biết. Nhà miễn dịch học Watzl cũng nhìn nhận điều đó tương tự: Ông hiện đang giả định rằng “khả năng bảo vệ khỏi bệnh hiểm nghèo vẫn còn tương đối cao ngay cả với Omicron”. Điều đó cũng có thể giải thích tại sao người ta thấy các diễn tiến khá nhẹ nhàng ở Nam Phi. “Những người được bảo vệ miễn dịch vẫn được bảo vệ tốt khỏi một căn bệnh nghiêm trọng nếu bị nhiễm bệnh. Độ tuổi của người mắc bệnh ở Nam Phi cũng đóng một vai trò trong đó.”

Advertisement

Report this ad

“Những người không tiêm chủng ít được bảo vệ hơn”

Watzl cho rằng sẽ còn thấy nhiều sự lây nhiễm đột phá hơn với Omicron. “Tỷ lệ mắc bệnh do đó có thể tăng lên đáng kể thêm một lần nữa.” Những người không được tiêm chủng cũng sẽ ít được bảo vệ chống lại Omicron hơn. “Do đó, với tỷ lệ mắc bệnh ngày càng tăng, các ca bệnh nặng cũng nhiều hơn và từ đó sẽ tạo thêm gánh nặng cho hệ thống y tế,” Watzl lo ngại.

Theo Ciesek, dữ liệu hiện tại cũng cho thấy rằng “việc phát triển một loại vắc-xin thích ứng với Omicron là có ý nghĩa”. Moderna, Biontech / Pfizer và Johnson & Johnson của Mỹ đang nghiên cứu một loại vắc-xin thích ứng với biến thể Corona mới. Trước đây, Biontech / Pfizer đã phát triển hai phiên bản vắc xin điều chỉnh cho phù hợp với các biến thể Beta và Delta, nhưng cuối cùng chúng không được sử dụng.

Tuy nhiên, một loại vắc-xin phù hợp với Omicron sẽ có những lợi thế lớn, theo Watzl. “Một liều tăng cường với một loại vắc-xin đã được điều chỉnh sẽ kích thích các tế bào trí nhớ sản sinh ra các kháng thể mà cũng có thể vô hiệu hóa Omicron.” Do đó, việc chích ngừa nhắc lại với một loại vắc xin đã được điều chỉnh chắc chắn cũng sẽ bảo vệ tốt chống lại Omicron. Watzl cho biết: “Nếu Omikron thay thế hoàn toàn biến thể Delta trên toàn thế giới, các loại vắc xin hiện tại sẽ phải được thay thế bằng phiên bản mới”. Điều này diễn ra tương đối nhanh với vắc xin mRNA, nhưng với các loại vắc xin khác thì có thể mất nhiều thời gian hơn. “Vì những loại vắc-xin thích nghi này sẽ không có trước tháng Hai hoặc tháng Ba năm sau, nên người ta không nên đợi chúng mà hãy chích ngừa hoặc tiêm tăng cường ngay bây giờ,” Watzl nhấn mạnh.

Phanba.wordpress.com